แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง

อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

****

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง
เรื่อง การใช้แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

.....

องค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมงได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตมาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีโดยยึดถือและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ข้อ ๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายในการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมงบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในด้านประสิทธิภาพและเป็นไปตามประสิทธิผลของการดำเนินงานและเพื่อให้มีระบบในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๗

(นายอาจอง กองมณี)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง

คำนำ

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่าง ๆ อาทิ การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตาม ควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร ภายใต้ภาวะการณ์ดำเนินงานของทุกๆ องค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยงการทุจริตซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงการทุจริตเหล่านั้น อย่างเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงการทุจริตว่ามีปัจจัยใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงาน หรือเป้าหมายขององค์กรจากโอกาสและผลกระทบผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญ ความเสี่ยงการทุจริต กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยงการทุจริต อย่างเหมาะสม ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตาบลจำปาโมง จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk Management) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารปัจจัยและ ควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายให้ ระดับความเสี่ยงการทุจริตและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับประเมินควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ การควบคุมภายใน และการจัดการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้าที่
หลักการและเหตุผล	๑
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
ความหมายและคำจำกัดความ	๔
ประเภทความเสี่ยง	๗
การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน	๘
แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑๑

ภาคผนวก

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง

หลักการและเหตุผล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรที่มีหน้าที่ในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภค ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐาน เป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับภาคประชาชนที่สุด ย่อมต้องเผชิญกับความ เสี่ยงการทุจริตและต้องให้ความสำคัญกับการบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตเช่นเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีการ กำกับดูแลที่ดี สร้างความคุ้มค่าและเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กร ทั้งด้านการบริหารงาน งบประมาณ และบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง จึงมีนโยบายที่จะนำระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญ ตามหลักการกำกับดูแล กิจการที่ดีที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตาม ควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ เป็นอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง มีหลักการและความจำเป็นในการบริหารความเสี่ยงการทุจริตมาจาก

๑. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวดที่ ๑ มาตรา ๙ (๑) กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า

๒. พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๓. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๒. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนบริหารจัดการความ เสี่ยงการทุจริต

๓. เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๔. เพื่อใช้เป็นเครื่องในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๕. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริตกับกลยุทธ์

๖. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงการทุจริตที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร

เป้าหมาย

๑. ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงาน ประจำปีให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงาน สามารถ ระบุความเสี่ยงการทุจริต วิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต ประเมินความเสี่ยงการทุจริต และจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๓. สามารถแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

๔. เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

๕. ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงการทุจริตและการบริหารความเสี่ยงการทุจริตถูกกำหนดขึ้น อย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร

๖. การบริหารความเสี่ยงการทุจริตได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กรที่ดี

ประโยชน์ของการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีข้อมูลที่จะใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น และทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย โดยประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

๑. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตจะช่วยให้คณะทำงานบริหารความเสี่ยงการทุจริตและผู้บริหารท้องถิ่นทุกระดับตระหนักถึง ความเสี่ยงการทุจริตหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

๒. สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น ในการตัดสินใจด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร รวมถึงระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ยอมรับได้

๓. ช่วยสะท้อนให้ภาพรวมของ ความเสี่ยงการทุจริต ต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรและตระหนักถึงความเสี่ยงการทุจริตสำคัญที่ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อองค์กรได้ อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยง การทุจริตและธรรมาภิบาล

๔. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ ผู้บริหารท้องถิ่น สามารถมั่นใจได้ว่า ความเสี่ยงการทุจริตได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้ง เป็น เครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารท้องถิ่นในการบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดยุทธศาสตร์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามเป้าหมายที่ กำหนดและสามารถปกป้องผลประโยชน์รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

๕. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ทำให้ รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารท้องถิ่นมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กรและระดับความเสี่ยง การทุจริตอย่างชัดเจน

๖. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต จัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสมโดยพิจารณาถึงระดับ ความเสี่ยงการทุจริต ในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงการทุจริต ต่าง ๆ และกิจกรรมที่มีความเสี่ยงการทุจริต สูงย่อมแตกต่างกันหรือการเลือกใช้ มาตรการและประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต (Risk) หมายถึง เหตุการณ์/การกระทำใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายใน สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนงาน / โครงการที่สำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตามที่ระบุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการ โดยลักษณะของความเสี่ยงการทุจริต สามารถแยกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑. ปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่จะทำให้เกิดความเสี่ยงการทุจริต

๒. เหตุการณ์เสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน หรือนโยบาย

๓. ผลกระทบของความเสี่ยงการทุจริต คือ ความรุนแรงของความเสียหายที่น่าจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์เสี่ยง

๒. ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงการทุจริตที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้น ได้อย่างไร และ เพราะเหตุใด ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงการทุจริตที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงการทุจริตในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

๓. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยง การทุจริต การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต และจัดลำดับความเสี่ยงการทุจริต โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด และผลกระทบ

๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงการทุจริตและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับ ควบคุม และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว อาจแบ่งโดยสรุปได้เป็นแนวทางหลักได้ ดังนี้

๑. การยอมรับ (Accept) หมายถึง การที่ความเสี่ยงการทุจริตนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้ การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เช่น กรณีที่มี ความเสี่ยงการทุจริตในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใด ๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงการทุจริตไว้และไม่ดำเนินการใด ๆ

๒. การควบคุม (Control) หมายถึง การที่ความเสี่ยงการทุจริตนั้นสามารถยอมรับได้ แต่ต้องมีการแก้ไขวิธีการควบคุม หรือมีการควบคุมเพิ่มเติม เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การ ปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน การจัดทำมาตรฐานการควบคุม

๓. การยกเลิก (Terminate) หรือ หลีกเลี่ยง (Avoid) หมายถึง การที่ความเสี่ยงการทุจริตนั้นไม่สามารถยอมรับได้และต้องจัดการให้ความเสี่ยงการทุจริตนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไข ของการดำเนินงาน เช่น การหยุดดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงการทุจริตนั้น การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรม

๔. การโอนย้าย (Transfer) หมายถึง การโอนย้ายหรือแบ่งความเสี่ยงการทุจริตไปให้ผู้อื่นช่วยรับผิดชอบ เช่น การจ้างบุคคลภายนอกมาดำเนินการแทนการทำประกันภัย เป็นต้น

ประเภทความเสี่ยง

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวม โดยความเสี่ยงการทุจริต ที่อาจจะเกิดขึ้นเป็น ความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกส่งผลต่อกลยุทธ์ที่ กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาดการมีส่วนร่วม จากภาคประชาชนหรือการร่วมมือกับองค์กรอิสระ ทำให้โครงการขาดการยอมรับและโครงการไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริหารหรือผู้มี ส่วนได้เสียอย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงการทุจริตที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้ อย่างไม่ถูกต้อง

๒. ความเสี่ยงการทุจริต ด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงการทุจริต ที่อาจเกิดขึ้นเป็น ความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจาก ระบบงานภายในขององค์กร กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้บุคลากรความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน (Financial Risk : F) เป็นความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อ สถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุมและการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ใน การบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงการทุจริต ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ (Compliance Risk : C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นเป็น ความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของ กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึง การทำนิติกรรมสัญญาการร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตนั้น จะพิจารณาปัจจัยเสี่ยงจากด้านต่าง ๆ โดยนำแนวคิดเรื่อง ธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตด้วย ทั้งนี้ ความเสี่ยงการทุจริต เรื่องธรรมาภิบาลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่

๑. ประสิทธิผล : ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการความสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทาง ยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจนกระบวนการปฏิบัติงาน และระบบงานที่ เป็นมาตรฐาน รวมถึง มีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ

๒. ประสิทธิภาพ : การบริหารราชการ ตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้ง ด้านต้นทุนแรงงานและระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม

๓. การมีส่วนร่วม : กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มมีโอกาส ได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะร่วมเสนอปัญหาหรือประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วม คิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหาร่วมในกระบวนการตัดสินใจและร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

๔. ความโปร่งใส : กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรีโดยประชาชนสามารถรับรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

๕. การตอบสนอง : การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึง ตอบสนองความคาดหวังความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

๖. ภาวะรับผิดชอบ : การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

๗. นิติธรรม : การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหาร ราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้เสีย

๘. การกระจายอำนาจ : การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยงานปกครองอื่น และภาคประชาชนดำเนินการแทน โดยมีอิสระตามสมควรรวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียการปรับปรุงกระบวนการและเพิ่มผลิตภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ ทั้งนี้ การกระจายอำนาจการตัดสินใจที่ดี บุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถ และข้อมูลสนับสนุนเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่เหมาะสม

๙. ความเสมอภาค : การได้รับการปฏิบัติและได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการ แบ่งแยกด้าน ชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายและสุขภาพ สถานะของ บุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่นๆ

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงการทุจริตที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตโดยกำหนดแนวทางการควบคุม เพื่อป้องกันหรือลดความ เสี่ยงการทุจริตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ๖ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยงการทุจริต เป็นการระบุเหตุการณ์ใดๆ ทั้งที่มีผลดีและผลเสียต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร

๒. การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต และ จัดลำดับความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยงการทุจริต และความรุนแรง ของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตโดยอาศัยหลักเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ทำให้การตัดสินใจ จัดการกับความเสี่ยงการทุจริตเป็นไปอย่างเหมาะสม

๓. การวางแผนและกำหนดแนวทางจัดการความเสี่ยงการทุจริต เป็นการกำหนดมาตรการหรือ แผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต ที่สูง และสูงมากให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้สามารถปฏิบัติได้จริงและควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ในการกำหนดมาตรการกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

๔. การปฏิบัติตามแนวทางบริหารความเสี่ยงการทุจริต รายงานและติดตามผล เป็นการรายงาน และติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตที่ได้ดำเนินการทั้งหมด ประจำปีงบประมาณ ให้ฝ่ายบริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๕. การติดตามควบคุมและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เป็นการประเมิน การบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กร มีการบริหารความเสี่ยงการทุจริตเป็นไปอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพมาตรการหรือกลไกการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ ยอมรับหรือต้องจัดหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่น เพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงการทุจริตที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการอยู่ในระดับที่ยอมรับได้พร้อมทั้งทบทวนการ บริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงการทุจริตทุกขั้นตอนเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

การกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk) โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริตและความรุนแรงของผลกระทบ

๑. ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood : L) จำแนกเป็น ๕ ระดับ ได้ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	๑ เดือนต่อครั้ง/เกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	๑-๖ เดือนต่อครั้ง/เกิดขึ้นค่อนข้างน้อย
๓	ปานกลาง	๑ ปีต่อครั้ง/เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง
๒	น้อย	๒-๓ ปีต่อครั้ง/เกิดขึ้นนานๆ ครั้ง
๑	น้อยมาก	๕ ปีต่อครั้ง/เกิดขึ้นได้ในกรณียกเว้น

๒. ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact : I) จำแนกเป็น ๕ ระดับ ได้ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	รุนแรงที่สุด	เกิดความเสียหาย ร้อยละ ๒๕ ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สิน/การบาดเจ็บถึงเสียชีวิต
๔	รุนแรงมาก	เกิดความเสียหาย ร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สิน/การบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นทุพพลภาพ ไม่สามารถปฏิบัติงานได้
๓	ปานกลาง	เกิดความเสียหาย ร้อยละ ๑๕ ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินมาก/การบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
๒	น้อย	เกิดความเสียหาย ร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินปานกลาง/การบาดเจ็บ รุนแรง
๑	น้อยมาก	เกิดความเสียหาย ร้อยละ ๕ ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินเล็กน้อย/การบาดเจ็บที่ไม่ รุนแรง

๓. ระดับของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk : D) มีค่าเป็นเชิงปริมาณ ซึ่งคานวณได้จากสูตรดังนี้

ระดับความเสี่ยงการทจริต = ระดับโอกาส x ระดับผลกระทบของ(D = L x I)

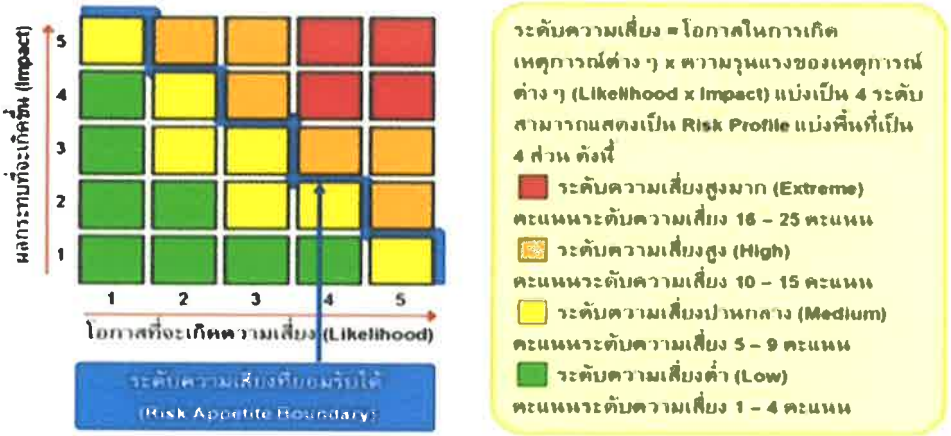

๑. ระดับความเสี่ยงการทุจริตต่ำ คะแนนระดับความเสี่ยงการทุจริต ๑-๔ คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยงการทุจริตยอมรับได้โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

๒. ระดับความเสี่ยงปานกลาง คะแนนระดับ ความเสี่ยงการทุจริต ๕- ๙ คะแนน หมายถึง ระดับ ความเสี่ยงการทุจริตที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มมากขึ้นไปอยู่ใน ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้

๓. ระดับความเสี่ยงการทุจริต สูง คะแนนระดับความเสี่ยงการทุจริต ๑๐-๑๕ คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔. ระดับความเสี่ยงการทุจริตสูงมาก คะแนนระดับความเสี่ยงการทุจริต ๑๖-๒๕ คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งรัดการจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้อย่างเร่งด่วน

การควบคุม

นโยบาย แนวทาง หรือขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ เพื่อลด ความเสี่ยงการทุจริตและทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ มีดังนี้

๑. การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงการทุจริตและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก เช่น การอนุมัติ การจัดโครงสร้างองค์กรการแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุม การเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ทรัพย์สิน เป็นต้น

๒. การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบ ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การสอบทวน การวิเคราะห์ การยืนยันยอดการตรวจนับ การรายงานข้อบกพร่อง เป็นต้น

๓. การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การให้รางวัล การประกาศเกียรติคุณแก่ผู้มีผลงานดี เป็นต้น

๔. การควบคุมโดยการชี้แก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้น เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต

การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำแผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริต และมีการดำเนินงานตามแผนแล้ว จะต้องมีการ รายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมี เป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการ บริหารความเสี่ยงการทุจริตหรือไม่

โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใดมี ประสิทธิภาพดีก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหาร ทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ กระบวนการสอบทานอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผลโดยสามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ คือ

๑. การติดตามผลเป็นรายครั้ง เป็นการติดตาม ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก ๓ เดือน ๖ เดือน ๙ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒. การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดาเนินงานต่างๆ ตามปกติของหน่วยงาน

การประเมินผลการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง ต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตรอบ ๖ เดือนและรอบประจำปีงบประมาณ ต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง เพื่อให้มั่นใจว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง มีการบริหารความเสี่ยงการทุจริตเป็นไปอย่างเหมาะสม ถูกต้อง และมี ประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ดำเนินการสามารถ ลดและควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริตที่เกิดขึ้นได้จริง และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหามาตรการหรือต้องจัดหามาตรการหรือควบคุมเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงการ ทุจริตที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการอยู่ในระดับที่ยอมรับได้และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงการทุจริตอย่าง ต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขององค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาสx ผลกระทบ)	มาตรการ/ แนวทางจัดการความเสี่ยง
1.การอนุมัติ อนุญาตตาม พรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558	1. เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนเพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติอนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้นหรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย	(4x4) (สูงมาก)	1.ประกาศนโยบาย NO GIFT POLCY 2.จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ 3.จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน
2.การใช้อำนาจตามกฎหมายให้บริการตามภารกิจ	1.เจ้าหน้าที่พฤติกรรมเลือกเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อ 2.ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง	(4x2) (ปานกลาง)	1.ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมภิบาล 2.ช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่
3.การจัดซื้อจัดจ้าง	1.การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR 2.เอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่ค้าหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง	(3x5) (สูงมาก)	1.อบรมความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง 2.อบรมความรู้เกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ 3.ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน
4.การบริหารงานบุคคล	1.การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม 2.ช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้องในการสอบเข้าบรรจุ	(3x5) (สูงมาก)	1.การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นธรรม 2.มาตรการแสดงเจตนาณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร

5.ด้านการจ่ายเงินผ่าน KTB Corporate Online	ดำเนินการเบิกจ่ายเงินในระบบ KTB Corporate Online เพียงคนเดียวตั้งแต่ต้นจนจบขั้นตอน	(3x5) (สูงมาก)	มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบการปฏิบัติงานในระบบKTB Corporate Online เป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจน และกำชับให้บุคคลที่ทำหน้าที่ดำเนินการด้วยตนเองหากมีความจำเป็นต้องมอบหมายบุคคลที่ไม่ใช่ผู้มีสิทธิดำเนินการแทน ต้องเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลผู้ใช้งาน และต้องจัดให้มีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดตรวจสอบและสอบทานเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ